

Barraca 2 de Les Boades

Rellinars

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Les Boades
Alçada: 458

Coordenades:

Latitud: 41.64282
Longitud: 1.93735
UTM Est (X): 411503
UTM Nord (Y): 4610666

Classificació

Número de fitxa: 08179 - 38
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle: XVIII-XX
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: L'esllavissament de la corona i part de la coberta van passant factura a la construcció.
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Decret 27/2011 del Consell Comarcal del vallès Occidental
Accés: Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: 08178A005000230000OZ
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 30/03/2019 - 01:00

Descripció

Barraca de pedra seca situada al sud-oest de Les Boades Velles, al capdamunt de la carena, entre dues torrenteres que desguassen al torrent d'en Roca. Per arribar-hi seguir la pista que abans d'arribar a Les Cases, trenca a mà dreta en direcció a Les Boades. Un cop travessat el gual del torrent d'en Roca, continuar fins un revolt molt tancat. Des d'aquest indret enfilarse per la tartera en direcció nord i travessar un bosquet fins arribar al capdamunt d'una codina des d'on es domina el mas de Les Cases. La barraca està situada al bell mig, dessota un pi. Es tracta d'una construcció aèria aïllada de planta circular, que mesura 2,45 m de diàmetre interior. La pedra emprada en la construcció és irregular, sense desbastar, falcada amb pedruscall. Un moviment estructural ha provocat l'enfonsament d'un apart de la corona exterior i consegüentment de la coberta que ja ha perdut tot el recobriment de terra. La porta d'accés està orientada al sud, mesura 1 metre d'alçada per 0,60 m d'amplada màxima i 0,45 m de mínima. Té una sola llinda de grans dimensions més o menys plana. Els murs tenen un gruix de 0,60 metres. La coberta segueix el sistema constructiu de la falsa cúpula, per aproximació de filades amb llosa de tancament central que en aquest cas es troba clavada perpendicularment al terra de la barraca. L'alçada màxima a l'interior és de 2,10 metres. L'alçada del voladís mesurat a la porta d'entrada és d'1,15 m d'alçada. A l'interior, entrant a mà esquerra, hi ha un cocó o tinell arran de terra que mesura 0,30 m d'amplada per 0,35 m d'alçada per 0,50 m de fondària respectivament. Té una espitllera orientada a l'oest. Una trentena de metres més al nord de la construcció, hi ha un marge d'argiles amb roqueter emprat com a pedrera per a la construcció de la barraca.

Observacions:

Aquesta barraca no consta en l'inventari de l'Observatori del Paisatge de Catalunya dins el projecte Wikipedra de construccions de pedra seca. Però si en el mapa de Ramon Suades (2006).

Història

La tècnica de la pedra seca es caracteritza per l'ús de la pedra sense treballar i sense cap material d'unió. Les irregularitats de les lloses es corregeixen amb pedruscall. La pedra només es treballa quan ha de tenir una tasca específica, com llindes o escaires. A Rellinars aquesta tècnica s'utilitza en les barraques de vinya, en les parets de marge per aterassar el terreny i també en tines. Es tracta d'una tècnica amb uns orígens molt remots però que la seva expansió es vincula amb el creixement de la viticultura durant la segona meitat del segle XIX (SOLER i PERARNAU:1985). No hi ha testimonis, ni documentació que puguin aportar una cronologia més antiga. Els condicionants que afavoreixen l'aparició de les barraques són: un increment de l'àrea cultivable que provoca la construcció de parets de pedra seca per formar feixes; una atenció més continuada que reclama el conreu de la vinya, creant la necessitat d'aixopluc i magatzem d'eines del pagès que restarà més temps lligat al camp; i, finalment, la presència al Bages, d'un estrat rocós molt pròxim a la superfície. La situació geogràfica d'aquestes barraques ve condicionada per la necessitat d'aprofitament de l'espai conreat. Podem trobar, per tant, barraques construïdes entre dues feixes de diferent nivell, sempre i quan siguin del mateix propietari. També podem trobar barraques enmig del camp, però es deu al mateix condicionant, ja que segurament es tracta d'una franja del camp rocosa o de difícil utilització pel conreu. Finalment, també podem trobar les barraques en un racó del camp, on s'amuntegaven les pedres extretes de llaurar, o fora del camp semi excavades en un marge. Segons la tipologia de la seva construcció, poden ser de planta circular o quadrangular i poden ser construccions isolades o estar adossades en un marge o altra construcció. La volta de les de planta circular es fa per aproximació de fileres. En canvi, les de planta quadrangular poden tenir la volta per aproximació de fileres o en base a un sistema piramidal. Pel que fa al tema dels constructors, es pot parlar de tres teories: l'existència de quadrilles de "barracaires" itinerants, els "sardans", o el propi pagès. L'existència del sardans s'ha recollit en el treball de Soler i Perarnau (1985) gràcies a un informant que situa aquests personatges a finals del segle XIX. Es tracta d'homes procedents de la Cerdanya, segurament la part alta de la Cerdanya, que oferien els seus serveis per a la construccions de pedra seca, com activitat complementària en èpoques climatològicament adverses en el seu lloc de

Bibliografia

RECULL HISTÒRIC DE MURA (2017). Pedra seca, pedra viva. Patrimoni vitícola i desenvolupament econòmic. Ponències i comunicacions de la IX Trobada d'Estudis per a la preservació del patrimoni de la pedra seca als Països Catalans. RIPOLL, Ramon, coord. (2010). La pedra seca. Evolució, arquitectura i restauració. Col·lecció Arquitectura tradicional, vol. 3. Edicions Brau. Figueres. SOLER i BONET, Josep M. i PERARNAU i LLORENS, Jaume (1985). "Les barraques de vinya al terme municipal d'Artés (Pla de Bages)"; dins Dovella, núm. 17. Manresa, pàgs. 37-43. SOLER i BONET, Josep M.(1987). "Barraques i tines, construccions per a la vinya"; dins Dovella, núm. 24. Manresa. SOLER i BONET, Josep M.(1988). "La tècnica de la pedra seca. La construcció popular"; dins Dovella, núm. 29. Manresa, pàgs. 47-52. SOLER i BONET, Josep Maria (2000). "La construcció en pedra seca, arquitectura, patrimoni i tradició"; dins Dovella, núm. 70. Manresa, pàgs. 9-11. SUADES, Ramon (2016). Guia interactiva del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac.

